

ע.ע.

הדו"ח מס' 9/ד'

מישיבת וועדת-העבודה

מיום ב', כ"ו בכסלו תשט"ו - 21.12.54
(בשעה 18.00)

חברי הוועדה:

נ כ ח ד :

- ע. גוברין - היו"ר
- ב. צ. הראל
- ז' סכרסקי
- א. דימלט
- י. ריפתין
- א. שוטסק
- א. תכורי

מזמנים:

ד"ר לוטן - מנהל קרן החשואה

מר בר-ניב - היועץ המשפטי של משרד העבודה

מר אלובי - נציג נציבות שירות המדינה

מר סלמד - " " " " " "

מר הנגבי - נציג משרד המשפטים

מר קיטרון - " " " " " "

ח ס ר ו :

- ה. ברגר
- א. וילנסקה
- פ. חמדאן
- ק. כהנא
- ח. למדן
- א. סטופ
- ס. קלמר
- ד. סרי

סדר-היום:

1. אישור חקנות שרת העבודה לפי חוק שירות מילואים (תגמולים).
2. הצעת חוק שירות המדינה (גימלאות), תשי"ג-1953.

איסור תקנות שרת העבודה לפי חוק שירות מילואים (תגמולים).

מר בר-ניב:

לפי החיקון לחוק שירות מילואים (תגמולים), שנתקבל בכנסת בסוף המושב הקודם, נקבע ששר העבודה רשאי, באישור וועדת העבודה של הכנסת, לשנות את הסכומים שבסעיף 2 ו-3 לחוק, פירושו של דבר, את הסכום המשתלם ע"י אוצר המדינה לכל משרת במילואים, ובתוכו את הסכום המיועד לכלכלת החייל, שאותו מנכים אח"כ מהתגמול.

כאשר החוק נחקק, נקבע שאוצר המדינה משלם לכל משרת במילואים 650 פרוטות, מזה 220 פרוטות כדמי כלכלה, הסכום הזה, כמובן, איננו מביא אה המציאות. לפי מכתב שקיבלנו ממשרד הבטחון, צריך להגדיל את הסכום של 220 פרוטות ל-630 פרוטות, ואת הסכום של 650 פרוטות ל-1.060 פרוטות, כלומר, קרן ההשוואה צריכה להחזיר לאוצר, בעקיפין למשרד הבטחון, את ההפרש של 410 פרוטות. מבחינת המשרת במילואים לא חל כל שינוי בתגמול, אלא יש העברת סכומים מקרן ההשוואה לאוצר המדינה.

י. ריפתי:

האם הסכום בטזומן שמקבל המשרת במילואים מספיק לצרכיו?

מר בר-ניב:

שאלה זו איננה חייבת לחוק זה, חוק זה דן רק בחלוקה הסכום שמקבל המשרת במילואים בין הגורמים השונים - במקרה זה בין קרן ההשוואה לבין אוצר המדינה.

א. טוטסק:

אני מסכים לאיסור תקנות שרת העבודה, אולם מה גורל הצעתי לבדוק מחדש את אחוז התגמולים שמסלמים מקרן ההשוואה?

מר בר-ניב:

השאלה הזאת נדונה עכשיו גם במשרד העבודה. היא התעוררה לפני שבועיים בקשר לבעיה אחרת - בעית השירות במילואים במשך 3 ימים. יתכן ששילוב שתי הבעיות האלו עלול להוליד רעיון של רביזיה כוללת בשיטת התגמולים, שעוד לא ברור מה תהיה, אם בכלל תהיה.

תקנות שרת העבודה, לפי חוק שירות מילואים (תגמולים) - א ו ש ר ו .

הצעת חוק שירות ומדינה (גימלאות), תשי"ג-1953:

סעיף 17:

מר מלמד:

נוסף לקצבה יקבל אדם שפוסר מהשירות לפני שהגיע לגיל 60 והוא זכאי לקצבת פרייה לפי סעיף 13(2), מענק הסוה לחצי חודש מסכורת בעד כל שנת שירות, ונלבד שהמענק לא יעלה על מסכורתו השנתית, היינו, אם הוא שירת יותר מ-24 שנה הוא יקבל מענק הסוה למסכורת של 12 חדשים.

מר קיסרון:

הסעיף הזה הוא העתק מלה במלה מהסעיף המקביל בחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות), ועד כמה שידוע לי, גם החוק ההוא נתקבל בוועדה זו.

א. שוסטק:

מדוע קוראים לזה מענק, ולא פיצויים?

ז. ריפתין:

בגלל התחייבות מסויימת לצ.ה.ל. נערך הדיון בחוק הגימלאות לאנשי צבא הקבע מתוך חפזון מסויים. הוועדה קיבלה אז על עצמה התחייבות מסויימת, אם יתברר לאחר דיון מפורט בקשר לחוק הגימלאות לעובדי המדינה זיש פגמים בחוק הגימלאות לאנשי צבא הקבע, בחזור ונתקן אותם. מבחינה זו החוק ההוא אינו מהווה תקדיח, אלא להיפך, חוק זה צריך לעזור לנו לתקן כמה פגמים שבעטו בחוק ההוא.

אני מציע לכתוב במקום המלים: "לא יעלה על הסכום" את המלים: "לא יפחת מהסכום". אם מפסדיה עובד הקרוב לגיל הפנסיה, איך לא יוכל להגיע במקום עבודתו האחר לפנסיה מלאה, אולי מתוך סיבות שהוא אינו אחראי להן ואינו אשם בהן - ובכלל צריך לתת לאנשים להגיע לפנסיה בשיעור מלא - אין להחמיר כל-כך לגביהם. אני מציע לסגור בכיוון זה את הסעיף המתאים בחוק הגימלאות לאנשי צבא הקבע.

הי"ר ע. גוברין:

לאחר שנגסור את הדיון בהצעת חוק זו, נעדין מחדש בחוק הגימלאות לאנשי צבא-הקבע.

הצעת חבר-הכנסת ריפתין היא בלתי הגיונית, ואינני רואה כל יסוד לטנות את המוצע בסעיף זה. בדרך כלל, לעובד שפוסר בגיל 60 מגיעה פנסיה נורמלית. המחוקק דאג בסעיף זה לאותם העובדים שיפוסרו מהשירות לפני גיל 60, והוא קבע שמלבד הפנסיה בשיעור חלקי יקבלו מענק הסוה לחצי מסכורת חדשית בעד כל שנת שירות.

א. שוסטק:

אינני מבין למה אדם שפוסר מהשירות ואינו זכאי לפנסיה בשיעור מלא, אינו מקבל פיצויים מלאים?

מר מלמד:

בדרך כלל, הסגור הזה הוא לטובת העובדים יותר מאשר תשלום פיצויים מלאים.

ע.ע.

סעיף 18:

אין הערות,

סעיף 19:

הי"ר ע. גוברין:

אני מציע לכל עוד לא החלטנו בקשר
לשיעור הגיטלה, נדחה את ההחלטה בקשר
לאחוזי הקצבה המגיעים לשאירים של עובד שנפטר.

א. שוסטק:

אני מציע לחלק לשאירים את כל הקצבה
שהיתה מגיעה לעובד אילו היה נשאר בחיים.

מר מלמד:

ברוב המקרים סך-הכל של הפנסיות המסתלמות
לאלמנה וליתומים יעלה בהרבה על הפנסיה
המגיעה לעובד, כי כל כמה שהעובד זירת יותר,
הוא זקן יותר ויש לו פחות
שאירים. הפנסיה המסתלמת לשאירים אין לה כל קשר עם זמן השירות, בה בשעה
שהפנסיה המסתלמת לעובד מחושבת לפי תקופת שירותו.

י. ריפתין:

אני מציע לכתוב במקום המלים "והוא זירת"
לפחות חמש שנים" את המלים: "והוא זירת
לפחות שלוש שנים", אני מציע זאת לגופו של ענין וגם על יסוד הנוהג במקומות
עבודה אחרים.

מר מלמד:

עד כמה שידוע לי, אותו דבר נהוג גם
בחוקים של ארצות אחרות.

הי"ר ע. גוברין:

אני מציע לדחות את ההצבעה על הצעת
חבר-הכנסת ריפתין.

הוחלט: 1.

לדחות את ההצבעה בענין אחוזי
הקצבה המגיעים לשאירים עד לאחר
ההכרעה בענין שיעור הקצבה.

2.

לדחות את ההצבעה על הצעת ח"כ
ריפתין לכתוב במקום המלים "חמש
שנים" את המלים "שלוש שנים".

סעיף 20:

הי"ר ע. גוברין:

אני מציע לכתוב במקום המלים "שייקבע
על-ידי הטמטלה" את המלים: "שייקבע על-
ידי וועדת השירות", כלומר, "תהיה החייצות עם עובדי המדינה

מר אלוני:

אפילו אם השיעור ייקבע ע"י הטמטלה,
יש צורך לפי סעיף 51 בהתייעצות עם
וועדת השירות. בדרך כלל, ענינים זיש בהם התחייבות כספית נקבעים ע"י
הטמטלה. את חלוקת הסכומים לשאירים בידי וועדת השירות.

הי"ר ע. גוברין:

אני רק רוצה שתהיה החייצות עם עובדי
המדינה, ואני מבקש שהיועצים המספטיים
לנסח את הסעיף ברוח זו.

ע.ע.

א. זוסטק:
די בטעיף הגבלה מבטימלית על המענק -
משכורת זנתית, אני מציע לקבוע גם
הגבלה מינימלית - משכורת על 6 חדשים.

אינני מבין למה מכוון סעיף-קטן (ג).

מר אלוני:
כיום משלם כל עובד 3,5 ל"י לחנה
ותמורת זאת זכאים היורשים לאחר פטירתו
למענק של 2000 לירות, המדר זה יבוטל לאחר שיכנס חוק הירוח המדינה
(גחמלאות) לתקפו, מאחר הפנסיה חגיע לשאירים רק לאחר שהעובד יירת
לפחות חמש שנים, נקבע עכשיו המדר דומה ביחס לביטוח שאירי עובד שנפטר
לפני שהשלים חמש שנות לירות, ועל כן נקבע שכל עובד ישלם סכום מסויים
משכורתו כדי לאפשר תשלום מענק לזאירי עובד שנפטר לפני שהשלים חמש
שנות לירות.

י. ריפתין:
בעקבות הצעתי לגבי סעיף 19, אני מציע
גם פה לכתוב במקום המלים "פחות מחמש
שנים" את המלים: "פחות מלוח שנים".

אני זוכר לעצמי את הזכות לחזור לסעיף
זה ולהציע מלים אחרות במקום המלים "וכלבד שלא יעלה".

הוחלט לדחות את ההצבעה על סעיף 20.

סעיף 21:

היו"ר ע. גוברין:
אני מציע לדחות את ההצבעה בענין האחרונים.

א. זוסטק:
אני מציע שכל הקצבה הנגיעה לפנסיונר
תחולק לאחר מותו בין השאירים.

מר מלמד:
לפי הצעת חבר-הכנסת זוסטק, תשולם אותה
קצבה במקרה של פנסיונר שנפטר והשאיר
אחריו רק אלמנה ובמקרה של פנסיונר שנפטר והשאיר אחריו אלמנה ושלושה
ילדים, דבר שאינו צודק.

י. ריפתין:
לגבי סעיף-קטן (1), מדובר על אלמנה
שהיתה אחריו של הזכאי לקצבה לפחות שלוש
שנים שקדמו לפטירתו. אני מבין ירוצים להימנע מכל מיני קומבינציות,
אבל שלוש שנים היא תקופה ארוכה מדי.

ז. טברסקי:
לדעתי, הטעיף צודק.

א. רימלס:
מציע לקבוע תקופה של שנה.

היו"ר ע. גוברין:

המדינה קיבלה על עצמה את האחריות לקיומן של עובדי המדינה לאחר שיפרוש מהזירות, וכן לקיומה של אותו מעורה לו בעת הזירות, אולם מה חלקה של האטה שהחחחונה עם עובדי מדינה שיצא לקצבה, ביחוד לאחר ולא הגבלנו את גיל האלמנה הזכאית לקצבה והיא יכולה להיות גם צעירה?

ה צ ב ע ה

- בעד ההצעה לסלם קצבה יצלמנה שהיתה אשתו של הזכאי לקצבת פרישה לפחות מלד. חנים לפני פטירתו? - 1
- בעד ההצעה לסלם קצבה לאלמנה שהיתה אשתו של הזכאי לקצבת פרישה לפחות שנתים לפני פטירתו - 3
- בעד ההצעה לסלם קצבה לאלמנה שהיתה אשתו של הזכאי לקצבת פרישה לפחות שנה לפני פטירתו - 3

הוחלט להצביע שנית על ההצעות

(הישיבה נבעלה בזעה 19.50)